

Брюксел, 27.8.2018 г.
COM(2018) 556 final/2

CORRIGENDUM

This document corrects document COM(2018) 556 final of 19.7.2018

Concerns all language versions

Correction of minor clerical errors

The text shall read as follows:

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ,
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪВЕТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ, КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ И ЕВРОПЕЙСКАТА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА**

**Готовност за оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз
на 30 март 2019 г.**

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ,
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪВЕТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ, КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ И ЕВРОПЕЙСКАТА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА**

**Готовност за оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз
на 30 март 2019 г.**

*Решението на Обединеното кралство да напусне Съюза създава несигурност,
която може да доведе до сътресения*
Европейски съвет (член 50), 29 април 2017 г.¹

*Европейският съвет призовава Комисията, върховния представител на Съюза по
въпросите на външните работи и политиката на сигурност и държавите членки да
продължат работата по готовността на всички равнища за последствията от
оттеглянето на Обединеното кралство, като вземат предвид всички възможни
резултати.*

Европейски съвет (член 50), 29 март 2018 г.²

*Европейският съвет призовава отново държавите членки, институциите на Съюза и
всички заинтересовани страни да засилят работата по готовността на всички
равнища и по отношение на всички резултати.*

Европейски съвет (член 50), 29 юни 2018 г.³

Резюме:

Оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз има последици за гражданите, предприятията и администрациите както в Обединеното кралство, така и в Европейския съюз. Тези последици обхващат проверките на (новата) външна граница на ЕС, валидността на издадените от Обединеното кралство лицензи, сертификати и разрешения, както и новите условия за прехвърляне на данни.

Европейският съюз работи усилено за постигане на споразумение за организирано оттегляне, и очаква обсъждането на рамка за бъдещите отношения с Обединеното кралство.

Не е сигурно обаче дали ще бъде постигнато споразумение. А дори и да бъде постигнато споразумение отношенията на Обединеното кралство с Европейския съюз няма вече да са отношения с държава членка, а ще е налице коренно различна ситуация.

Следователно всички засегнати страни трябва да бъдат готови за оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз на 30 март 2019 г. Настоящото съобщение следва да се разглежда в светлината на призива на лидерите на ЕС-27 за засилване на готовността на всички равнища, като с него се насърчават също така всички заинтересовани страни, които могат да бъдат засегнати от оттеглянето на Обединеното кралство, да предприемат необходимите действия още отсега, за да са готови.

¹ <http://www.consilium.europa.eu/media/21763/29-euco-art50-guidelinesen.pdf>.

² <http://www.consilium.europa.eu/media/33458/23-euco-art50-guidelines.pdf>.

³ <https://www.consilium.europa.eu/media/35966/29-euco-art50-conclusions-en.pdf>.

1. Контекст

Обединеното кралство реши да напусне Европейския съюз

На 30 март 2019 г.⁴ Обединеното кралство ще напусне Европейския съюз и ще стане трета държава.

Независимо от предвидения сценарий това ще предизвика значителни сътресения за европейските граждани, предприятията и администрациите. Европейският съвет многократно подчерта необходимостта от действия за готовност и на 29 юни 2018 г. призова отново държавите членки, институциите на Съюза и всички заинтересовани страни да засилят работата си по готовността на всички равнища и по отношение на всички резултати⁵. В настоящото съобщение се описва текущата работа по готовността, посочват се предприетите досега действия за готовност, както и оставащите предизвикателства.

Преговорите по споразумение за оттегляне вече са в ход

В момента Европейският съюз и Обединеното кралство преговарят по споразумение за оттегляне. На 19 март 2018 г.⁶ бе докладвано, че е постигнат напредък по правния текст на ниво преговарящи. Този напредък включва подробни разпоредби за преходния период, който продължава до 31 декември 2020 г. (вж. по-долу). На 19 юни 2018 г.⁷ в съвместно изявление на преговарящите от страна на ЕС и на Обединеното кралство бе докладвано за постигнат допълнителен напредък. Въпреки че бе постигнат напредък, все още са налице важни неразрешени въпроси, включително запазване на защитата в Обединеното кралство на „запасите“ от географски означения, защитени в Обединеното кралство, докато страната беше била държава членка, както и стандартите за защита на личните данни, прехвърлени на Обединеното кралство, докато беше държава членка. Въпросът свързан с текущото полицейско и съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси също остава открит. Освен това въпросите, свързани с правната рамка на споразумението за оттегляне, както и за прилагането му, както и ролята на Съда на Европейския съюз, остават все още неразрешени. И накрая, няма напредък по договарянето на „предпазен механизъм“ с цел да се избегне създаването на „твърда“ граница на остров Ирландия, независимо от резултата от преговорите по бъдещите отношения.

---

⁴ На 29 март 2017 г. Обединеното кралство подаде уведомление за намерението си да се оттегли от Съюза в съответствие с член 50 от Договора за Европейския съюз. Това означава, че освен ако с ратифицирано споразумение за оттегляне не се определи друга дата или в съответствие с член 50, параграф 3 от Договора за Европейския съюз Европейският съвет със съгласието на Обединеното кралство, единодушно реши, че Договорите престават да се прилагат на по-късна дата, съвкупността от първичното и вторичното законодателство на Съюза ще престане да се прилага за Обединеното кралство на 30 март 2019 г. в 00.00 ч.(централноевропейско време). До този момент Комисията не е получила информация, че Обединеното кралство може да поиска удължаване на членството си в ЕС.

⁵ <http://www.consilium.europa.eu/bg/press/press-releases/2018/06/29/20180629-euco-conclusions-art-50/>.

⁶ https://ec.europa.eu/commission/publications/draft-agreement-withdrawal-united-kingdom-great-britain-and-northern-ireland-european-union-and-european-atomic-energy-community-0_bg.

⁷ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/joint_statement.pdf

Успоредно с проекта на споразумение за оттегляне Европейският съюз и Обединеното кралство започнаха обсъждането на съдържанието на политическа декларация, с която ще се очертае цялостното разбиране на рамката за бъдещите отношения между Европейския съюз и Обединеното кралство.

Понастоящем се планира споразумението за оттегляне да бъде одобрено от Европейския съюз и Обединеното кралство през октомври 2018 г., заедно с политическа декларация относно бъдещите им отношения. Така ще има достатъчно време да протече процесът за сключването на споразумението в рамките на Европейския съюз (Съветът със съгласието на Европейския парламент) и за ратификацията му в Обединеното кралство.

Сключването и ратифицирането на споразумение за оттегляне е труден процес

Може да има преходен период...

Ако Европейският съюз и Обединеното кралство одобрят споразумение за оттегляне, в него ще бъде предвиден преходен период между датата на оттегляне (т.е. 30 март 2019 г.) и 31 декември 2020 г. През преходния период правилата на Съюза (т. нар. достижения на правото на Съюза, включително международни споразумения⁸), като

⁸ През преходния период Обединеното кралство ще продължи да е обвързано със задълженията, произтичащи от международни споразумения, по които ЕС е страна. ЕС ще нотифицира

продължат да се развиват, ще се прилагат по принцип спрямо Обединеното кралство и в него, въпреки че Обединеното кралство вече няма да участва в управлението или в процеса на вземане на решения в институциите, органите и агенциите на ЕС. По този начин чрез преходния период ще има още 21 месеца за подготовка на деня, в който правото на ЕС ще престане да се прилага спрямо Обединеното кралство и в него.

...но ние трябва да сме готови за всички сценарии...

Заинтересованите страни, както и националните и европейските администрации трябва да са готови за два главни възможни сценария:

- Ако споразумението за оттегляне бъде ратифицирано преди 30 март 2019 г., така че да може да влезе в сила на тази дата, правото на ЕС ще престане да се прилага спрямо Обединеното кралство и в него на **1 януари 2021 г.**, т.е. след преходен период от 21 месеца, условията за който са определени в споразумението за оттегляне.
- При **липса на съгласие** относно споразумение за оттегляне, или ако споразумението за оттегляне **не бъде ратифицирано** навреме от двете страни, няма да има преходен период и правото на ЕС ще престане да се прилага спрямо Обединеното кралство и в него на **30 март 2019 г.** (това се нарича и сценарий „без споразумение“ или сценарий за рязко отделяне).

Освен това, дори ако споразумението за оттегляне бъде ратифицирано и бъде сключено успешно споразумение за бъдещите отношения през преходния период, отношенията няма да са като тези с държава — членка на Съюза. Европейският съвет систематично припомня, че трета държава не може да има същите права и да се ползва от същите предимства като държавите членки. Следователно подготовката за това Обединеното кралство да бъде трета държава е от първостепенно значение, дори и при сценария с най-малко негативни последици.

...като всеки сценарий има различни последици

Основни последици от сценарий 1: оттегляне на 30 март 2019 г. в рамките на споразумението за оттегляне, включително преходен период до 31 декември 2020 г.

- Тогава Обединеното кралство ще стане трета държава.
- Запазване на прилагането на правото на ЕС спрямо Обединеното кралство и в него: по принцип правото на ЕС ще продължи да се прилага през преходния период.
- Излизане от институционалната структура: От 30 март 2019 г. нататък Обединеното кралство няма вече да участва в процеса на вземане на решения в ЕС, в институциите на ЕС и в управлението на органите и агенциите на ЕС.

останалите страни по тези споразумения, че през преходния период Обединеното кралство следва да бъде третирано като държава членка за целите на тези споразумения.

- Управление на преходния период: Ролята на институциите на ЕС при надзора и прилагането на правото на ЕС в Обединеното кралство ще продължи.
- Преговори за бъдещите отношения: Европейският съюз следва да договори с Обединеното кралство споразумение за бъдещите отношения, което в идеалния случай да е налице (договорено, подписано и ратифицирано) в края на преходния период и да започне да се прилага от 1 януари 2021 г.

Основни последици от сценарий 2: оттегляне на 30 март 2019 г. без споразумение за оттегляне

- Обединеното кралство ще бъде трета държава и правото на Съюза ще престане да се прилага спрямо Обединеното кралство и в него⁹.
- Гражданите: Няма да има специфични разпоредби за гражданите на ЕС в Обединеното кралство или за гражданите на Обединеното кралство в Европейския съюз.
- Въпроси, свързани с границите: Европейският съюз трябва да прилага своята правна уредба и тарифи на границите с Обединеното кралство като трета държава, включително проверките и контрола на митническите, санитарните и фитосанитарните стандарти, както и проверката на съответствието с нормите на ЕС. Транспортът между Обединеното кралство и Европейския съюз ще бъде силно засегнат. Митническите, санитарните и фитосанитарните проверки на границите ще доведат до значителни закъснения, напр. в сухопътния транспорт, както и до трудности на пристанищата.
- Търговски и регулаторни въпроси: Обединеното кралство става трета държава, чиито отношения с Европейския съюз ще се уреждат от общото международно публично право, включително правила на Световната търговска организация. По-специално, в силно регулираните сектори това ще представлява значителен недостатък в сравнение с настоящото ниво на пазарна интеграция.
- Преговори с Обединеното кралство: В зависимост от обстоятелствата, довели до оттеглянето без споразумение, ЕС може да поиска да започне преговори с Обединеното кралство като трета държава.
- Финансиране от ЕС: Образованията на Обединеното кралство ще престанат да бъдат допустими за получаване на безвъзмездни средства от ЕС и за участие в процедури за възлагане на обществени поръчки в ЕС. Освен ако не е предвидено друго в действащите правни разпоредби, кандидатите или оферентите от Обединеното кралство могат да бъдат отхвърляни.

2. Разликата между готовност и извънредни мерки

Разтрогването на отношения, изградени в продължение на повече от четиридесет години, ще доведе неминуемо до значителни промени във взаимодействията с Обединеното кралство на всички равнища, включително по отношение на икономическите и правните аспекти. Готовността не може да предотврати

⁹ Вследствие на това специалният режим, който регулира асоциирането на отвъдморските страни и територии (ОСТ), посочен в част четвърта от Договора за функционирането на Европейския съюз, също няма вече да се прилага за британските ОСТ.

настъпването на тези промени, които са следствие от решението на Обединеното кралство, но цели смекчаване на тяхното въздействие. Преговаряйки с Обединеното кралство за организирано оттегляне Европейският съюз цели да защити интереса на Съюз с 27 държави членки, като неговите граждани, предприятия и държави членки следва да предприемат действия, за да са готови. **Следователно готовността трябва да бъде засилена незабавно на всички равнища и като се вземат предвид всички възможни резултати.**

Гражданите, предприятията и държавите членки ще бъдат засегнати на различни равнища, като степента на сътресенията зависи от много фактори, включително от това, дали споразумението за оттегляне ще влезе в сила, както и от бъдещите отношения между Европейския съюз и Обединеното кралство.

Готовността означава да се предвидят всички възможни сценарии и да се преценят всички свързани с тях рискове, да се планира отговорът и реакцията спрямо възможните резултати. Трябва да бъдат взети всички възможни и необходими стъпки, за да се гарантира, че е планиран отговор и че рисковете могат да бъдат намалени до възможно най-голяма степен от заинтересованите страни и публичните органи в Съюза. Следователно всеки трябва да се подготви за промените, до които оттеглянето на Обединеното кралство неминуемо ще доведе.

Когато се определят действията, които ще трябва да бъдат предприети, Комисията прави разграничение между два различни вида мерки: мерки за готовност и планиране на извънредни мерки.

а) Мерки за готовност

Мерките за готовност са мерки, които ще трябва да бъдат предприети вследствие на оттеглянето на Обединеното кралство, независимо дали ще има споразумение за оттегляне с Обединеното кралство или не.

Например, за икономическите оператори, които понастоящем действат въз основа на разрешения и сертификати, издадени от органи и образувания на Обединеното кралство, мерките за готовност може да включват подаване на заявления за разрешения и сертификати в държава — членка на ЕС-27, за да се гарантира непрекъснатият достъп до пазара на ЕС. Държавите членки могат да пожелаят да разгледат мерки за намаляване на допълнителната административна тежест, която ще възникне поради мерки за нови гранични проверки и увеличение на исканията от икономическите оператори за лицензи и сертификати за ЕС-27.

На равнище на ЕС примери за мерки за готовност са преместването на намиращите се в Лондон децентрализирани агенции и преразпределянето на задачи от органите на Обединеното кралство към органите на ЕС-27. Те са необходими независимо от наличието или не на споразумение с Обединеното кралство, тъй като не е възможно възлагането на трета държава на такива задачи на Съюза или установяването на органи на Съюза там.

б) Планиране на извънредни мерки

Макар законодателството на ЕС да не се променя, несигурността на процеса на преговори изисква да се предвидят всички сценарии.

Планирането на извънредни мерки се състои в предвиждането на мерки, които ще бъдат необходими за намаляване на ефектите от оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза без споразумение за оттегляне, следователно без преходен период, които неминуемо ще възникнат около датата на оттеглянето (30 март 2019 г.).

По принцип извънредните мерки ще бъдат временни, докато влязат в сила необходимите дългосрочни корекции. С извънредните мерки не може да бъдат постигнати същите резултати като с организирано оттегляне, договорено чрез споразумение за оттегляне, нито пък може да се пресъздаде настоящата ситуация, при която Обединеното кралство е държава членка.

Планирането на извънредни мерки за възможно най-лошия сценарий не е признак на липса на доверие в преговорите. Комисията отделя много значителни ресурси и полага големи усилия за постигане на споразумение. Това остава нашата цел. Резултатът от преговорите обаче не може да бъде предвиден.

Извънредните мерки няма непременно да включват правни действия на равнището на ЕС и може да попаднат под отговорността на държавите членки в зависимост от областта на компетентност. В областта на митниците, например, няма да има нужда по принцип от изменение на Митническия кодекс на Съюза, тъй като той вече съдържа правила относно трети държави; може да бъдат необходими извънредни мерки за прилагане на национално равнище с цел справяне с риска от дълги опашки от превозни средства, чакащи за извършване на митнически процедури. В правната рамка на Митническия кодекс на Съюза извънредните мерки следва да бъдат разработени и прилагани по координиран начин.

3. Кой трябва да се подготви?

Готовността за оттеглянето на Обединеното кралство не засяга само институциите на Европейския съюз. Тя е съвместно усилие на равнището на ЕС и на национално, регионално и местно равнище, както и на икономическите оператори. С цел да бъде подготвено оттеглянето и за намаляване на най-лошите последици от евентуален сценарий за рязко отделяне, всички участващи страни трябва да поемат своите отговорности.

Готовността е най-вече за частните субекти, бизнес операторите и професионалистите.

Може да изглежда, че оттеглянето на Обединеното кралство се случва на високо и доста абстрактно ниво между Обединеното кралство и Европейския съюз, но последиците от него ще бъдат доста реални за гражданите, професионалистите и стопанските оператори. Икономиките на държавите членки са тясно свързани благодарение на единния пазар с интегрирани вериги на доставки през границите и широкообхватно трансгранично предоставяне на услуги. Затова оттеглянето може да има значително въздействие върху такива икономически оператори.

Важно е предприятията от всякакъв мащаб, включително малките и средните предприятия (МСП), да се подготвят и да предприемат действия сега. **Частните**

субекти, стопанските оператори и професионалистите трябва да поемат отговорност за индивидуалното си положение, да преценят потенциалните въздействия на сценария за рязко отделяне върху бизнес модела им, да вземат необходимите икономически решения и да предприемат и приключат всички необходими административни стъпки преди 30 март 2019 г. Гражданите, които ще бъдат засегнати от оттеглянето на Обединеното кралство, както и публичните администрации, които ги обслужват, следва също да се подготвят за 30 март 2019 г.

Евентуалните въпроси следва да бъдат отправени към компетентните органи . Браншовите сдружения — както на равнището на ЕС, така и на национално/регионално равнище, имат жизненоважна роля за предоставянето на информация на своите членове, по-специално на малките и средните предприятия. Посолствата, консулствата и общинските служби имат подобна роля за информиране на гражданите.

По този повод се напомня, че регулаторната рамка на ЕС, която се прилага за трети държави, вече съществува и трябва да бъде известна на заинтересованите страни. Тази регулаторна рамка остава непроменена на датата на оттеглянето. Комисията публикува известия (вж. по-долу и приложението), за да напомни правилата, които ще се прилагат, когато Обединеното кралство стане трета държава.

Докато публичните органи могат да предоставят подкрепа и насоки за изясняване във възможно най-голяма степен на правния режим, който ще урежда отношенията между Европейския съюз и Обединеното кралство и да извършат необходимите промени на правната рамка, за да гарантират, че тя продължава да функционира безпроблемно в Европейския съюз с 27 държави членки, правната рамка не може да бъде адаптирана, за да отговори на всяко отделно и конкретно опасение.

Много предприятия се преместват в ЕС-27 или разширяват стопанската си дейност там. Други предприятия предупредиха за отражението на неорганизиран Брексит върху техните дейности или бизнес модели.

В някои случаи предприятията са загрижени например от нуждата от замяна на разрешение от Обединеното кралство с такова, издадено от орган или образувание на държава —членка на ЕС-27. На някои професионалисти може им се наложи да заменят сертификат на Обединеното кралство с такъв, издаден от държава — членка на ЕС-27, или да поискат признаване на професионалната им квалификация от Обединеното кралство в държава — членка на ЕС-27. Вследствие на това те могат да бъдат насърчени чрез известия за заинтересованите страни (вж. по-долу) да предприемат необходимите действия възможно най-бързо.

Европейският съюз, националните и регионалните органи и търговски организации публикуваха информация за подкрепа и изготвиха инструменти за физическите лица и предприятията, но са необходими допълнителни усилия, съсредоточени най-вече върху малките и средните предприятия.

Преминаване от продажби в рамките на ЕС към търговия с Обединеното кралство като трета държава: подготовка за нови процедури

Международните търговци знаят какво означава да търгуват с трети държави извън Европейския съюз по отношение на митнически декларации, санитарни и фитосанитарни проверки и т.н. Те познават също така необходимите изисквания за внасянето на продукти от трети държави в единния пазар на Съюза, напр. по отношение на формалностите за внос, както и привеждането в съответствие с приложимото законодателство на Съюза и процедурите за оценяване на съответствието. Но много предприятия нямат опит с търговията с трети държави, тъй като те търгуват единствено в границите на единния пазар. Следователно подкрепата за тези предприятия е особено належаща, тъй като предизвикателството, което оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз представлява за тях, е най-голямо: те ще трябва да се ангажират с процедури, които са необичайни за тях, но които са задължителни за търговията с трети държави¹⁰.

Информацията относно търговията с трети държави може да бъде намерена на уебсайта на Комисията¹¹. Освен това националните правителства, като например в Австрия, Ирландия и Нидерландия, създадоха специални уеб страници, за да помогнат на предприятията да преценят отражението и/или новите процедури, които ще последват след оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС (вж. по-долу).

Държавите членки, националните и регионалните органи играят важна роля...

Макар превръщането на Обединеното кралство в трета държава да има значителни последици за Европейския съюз като цяло, отражението на Брексит върху отделните държави членки силно ще варира в зависимост от близостта им до Обединеното кралство и от силата на икономическите им връзки с него, напр. по отношение на споделена инфраструктура или контрола на движението на стоки и хора.

Държавите членки споделят правомощия за приемане на законодателни актове с Европейския съюз в редица области на политиката, и националните и регионалните им органи са отговорни за изпълнението и прилагането на достиженията на правото на Съюза. Ще бъде необходимо приемането на национални правила и насоки за заинтересованите страни, както и значителни инвестиции в персонал и инфраструктура (напр. за митнически, санитарни и фитосанитарни проверки на границите, компетентни органи, отговорни за конкретни процедури и др.). Регионалните органи, особено тези със законодателни правомощия, но също и местните органи следва да бъдат включени в подготовката.

Подробностите и практическите аспекти на готовността се обсъждат с експерти от държавите — членки на ЕС-27 по време на семинари на технически експерти, организирани от Комисията. Тези неформални семинари предоставят платформа, за да

¹⁰ Санитарните и фитосанитарните въпроси бяха обсъждани в браншовите сдружения в ЕС на среща на консултативния форум по хранителната верига и здравето на животните и растенията на 1 юни 2018 г.

¹¹ <http://madb.europa.eu/madb/servicesForSME.htm>, който ще бъде актуализиран своевременно по отношение на Обединеното кралство в зависимост от резултата от преговорите.

може Комисията да обясни например съдържанието на известията и да даде възможност на държавите членки да изразят опасенията си, да намерят отговор на въпросите си и да споделят най-добри практики. Те играят важна роля за намиране на европейски решения на установените проблеми.

Освен обсъжданията на нивото на ЕС няколко държави членки извършиха всеобхватен преглед на необходимостта от законодателни промени на национално равнище и други адаптации на техните правни инструменти. Няколко от тях са разработили инструменти в подкрепа на икономическите си оператори, за да се подготвят за оттеглянето на Обединеното кралство.

На ирландския уебсайт *prepareforbrexit.com* МСП могат да преценят доколко са изложени на рискове заради Брексит и да намерят информация относно свързани с процеса събития и подкрепа. Ирландия предлага също така финансиране за малки и средни предприятия в размер на до 5000 EUR за покриване на свързани с готовността за Брексит разходи (напр. изготвяне на планове, посещение на събития, изграждане на нови контакти, ако е налице необходимост от нови доставчици и др.).

Нидерландските органи създадоха уеб базиран инструмент за оценка на отражението на Брексит (*Brexit impact scanner*), който може да бъде използван от МСП, за да преценят доколко са изложени на потенциални проблеми, свързани с оттеглянето на Обединеното кралство.

... заедно с институциите на ЕС, Европейската комисия и агенциите на ЕС

ЕС обединява суверенитета на държавите членки, като създава съгласувана рамка за функционирането на държавите членки и заинтересованите страни. При все това, въпреки че ЕС има изключителна компетентност да приема законодателни актове в някои области (напр. митници, търговия, рибарство) и споделена компетентност с държавите членки в други области (напр. вътрешен пазар, транспорт, енергетика, сигурност), правомощията му да въвежда мерки за готовност и извънредни мерки в много случаи са ограничени до повишаване на осведомеността и улесняване на дискусиите и действията за готовност от страна на засегнатите страни.

Комисията е набелязала няколко работни направления, действията по които са в сферата на нейните правомощия.

а) Законодателни промени и други инструменти

Първото работно направление се състои от цялостен **преглед на достиженията на правото на Съюза** с цел определяне на мерките, които трябва да бъдат предприети за справяне със ситуацията в различните сектори и области на политиката, за да се гарантира, че правилата на ЕС продължават да функционират безпроблемно в ЕС-27 след оттеглянето на Обединеното кралство.

На първия етап Комисията насочи вниманието си върху необходимите законодателни промени, които трябва да бъдат приети от Европейския парламент и Съвета, и определи осем мерки, при които ще бъде необходима адаптация, независимо от резултата от преговорите по оттеглянето¹². Предвид графика е необходимо напредъкът по тези законодателни предложения да бъде постигнат бързо и приемането им да стане своевременно преди 30 март на следващата година.

Важно е да се подчертае, че от правна гледна точка не е необходимо да се изменят или заличат всички позовавания на Обединеното кралство или на неговите институции и участници в съществуващото законодателство на ЕС. Тези позовавания просто ще станат неактуални и излишни след оттеглянето. Подходящите изменения могат да бъдат направени, когато съответните правни актове бъдат преразгледани и актуализирани в бъдеще по други причини.

Освен това Комисията може да предприеме допълнителни необходими действия, като използва правомощията, които е получила от Европейския парламент и Съвета, в основни законодателни инструменти за приемане на актове за изпълнение или делегирани актове. Понастоящем тази област е обект на задълбочен преглед от страна на Комисията.

Примери за законодателни промени, необходими в резултат на оттеглянето на Обединеното кралство

- Предложение за разпределението между Обединеното кралство и ЕС-27 на тарифните квоти, включени в графика на Световната търговска организация за Съюза. Настоящото предложение е придружено от препоръка за мандат за преговори от Съвета за продължаване на преговорите с други членове на СТО (Съветът прие мандат на 26 юни 2018 г.). Разпределението представлява необходима адаптация, за да се гарантира правна сигурност и непрекъснато безпрепятствено осъществяване на внос в рамките на тарифните квоти в ЕС-27 и в Обединеното кралство¹³.
- Предложение за регламент за допълване на законодателството на ЕС за одобряване на типа в областта на моторните превозни средства и т.н. Това ще даде възможност на притежателите на одобрения на типа от Обединеното кралство да кандидатстват за нови одобрения на типа от ЕС-27 пред органите за одобрения на типа за същите типове въз основа на документацията и протоколите от изпитвания, представени в контекста на по-ранните одобрения на типа от Обединеното кралство¹⁴.
- Що се отнася до енергийната ефективност, преобразуването на целта на Съюза за 2030 г. (изразена в проценти) в абсолютни стойности ще трябва да бъде адаптирано, за да се вземе предвид оттеглянето на Обединеното кралство.
- Изменение на съществуващия регламент, в което се посочват както държавите, чиито граждани трябва да притежават виза, когато преминават външните

¹² https://ec.europa.eu/info/files/brexit-legislative-preparedness-proposals_en

¹³ COM(2018) 321 final.

¹⁴ COM(2018) 397 final.

граници на държавите членки, така и държавите, чиито граждани са освободени от изискването за виза за престой, не по-дълъг от три месеца. Обединеното кралство ще трябва да бъде поставено в единия или другия списък¹⁵.

- Предложение за изменение на Регламента за Механизма за свързване на Европа с цел адаптиране на привеждането в съответствие на коридора „Северно море — Средиземно море“ и създаване на нов морски маршрут за свързване на Ирландия с континенталната част на коридора.
- Предложение за изменение на Регламента относно общите правила и стандарти за организациите за проверка и преглед на кораби, за да се гарантира, че ролята на участие в редовната оценка на двете признати организации се прехвърля от Обединеното кралство към ЕС-27.

Комисията приканва Европейския парламент и Съвета да представят тези предложения, свързани с приоритетното третиране на оттеглянето на Обединеното кралство.

б) Известия за готовността за оттегляне, изготвени от службите на Комисията

В области, в които държавите членки или заинтересованите страни трябва да предприемат действия, Комисията започна да повишава осведомеността в края на 2017 г. чрез публикуването на голям брой **технически известия**, в които се определят правните и практическите последици от оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС. Известията са изготвени от службите на Комисията, когато са от значение за сътрудничеството с компетентната агенция на ЕС. Всички те са публикувани на уебсайта Еуропа¹⁶ и следователно са публично достъпни.

В известията се посочва какво ще бъде положението в съответния сектор след оттеглянето. Те се основават изключително на фактическата и правна ситуация, която ще бъде налице след оттеглянето при отсъствието на споразумение за оттегляне, и не съдържат тълкувания относно резултата от преговорите или неговото въздействие върху правилата в конкретен сектор. Ако правното положение се промени вследствие на сключването на споразумение за оттегляне с Обединеното кралство или вследствие на промяна в съответното законодателство, известията ще бъдат адаптирани или оттеглени, ако вече не са актуални.

До момента Комисията публикува 68 такива известия, обхващащи например областите на здравеопазването и безопасността на храните, транспорта, финансовата стабилност и финансовите услуги, околната среда, вътрешния пазар, митниците, гражданското правосъдие, дружественото право и професионалната квалификация. В няколко области известията се придружават от въпроси и отговори, публикувани на уебсайта на отделните генерални дирекции и служби на Комисията или на агенциите на ЕС.

¹⁵ Това решение ще бъде взето от Съвета в зависимост от резултата от преговорите.

¹⁶ https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness_en

в) Процесът на преместване за агенциите и органите на ЕС

Институционалните и бюджетните въпроси са други важни области, в които Комисията прави преглед на нуждите, а в някои случаи вече е предприела необходимите стъпки. Пример за това е преместването на двете **агенции, базирани в Лондон**: Европейската агенция по лекарствата и Европейския банков орган, които от 30 март 2019 г. ще бъдат преместени и ще работят съответно в Амстердам и Париж.

Има и други подобни досиета, в които се налага **преместване или пренасочване на задачи** в резултат на оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС, като преместването на Центъра за наблюдение на сигурността на „Галилео“ или пренасочването на задачите на базираните в Обединеното кралство референтни лаборатории на ЕС за определени болести по животните и безопасността на храните към лаборатории в държавите — членки на ЕС-27. Работата по преместването и преразпределянето на отговорностите ще трябва да приключи до 30 март 2019 г., като се има предвид че, както бе споменато, дори при наличието на преходни разпоредби, няма да бъде възможно на трета държава да се възложат такива задачи на Съюза или приемането на органи на Съюза след датата на оттегляне.

г) Други работни направления

Комисията работи и върху други работни направления, включително много практичния аспект на вътрешната готовност, а именно изключване и адаптиране на **бази данни и информационни системи** и други платформи за комуникация и обмен на информация, до които Обединеното кралство вече не следва да има достъп.

Освен това Комисията анализира нуждите по отношение на **външната готовност**, а именно последиците от оттеглянето за международни споразумения, по които ЕС (независимо дали самостоятелно, заедно с държавите — членки на ЕС, или чрез държави — членки на ЕС), е страна и които са въведени в голям брой области на политиката, обхванати от правото на Съюза. ЕС възнамерява да уведоми своите международни партньори за оттеглянето на Обединеното кралство, след като получи достатъчна сигурност по отношение на резултата от текущите преговори относно оттеглянето на Обединеното кралство.

И накрая, представителството на Комисията в Обединеното кралство ще бъде закрито и на 30 март 2019 г. ще бъде открита **Делегация на Европейския съюз** в Обединеното кралство.

4. Заключение

Подготовката за оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз, независимо от сценария, по който се извършва, е въпрос от значение за всички. Оттеглянето ще промени отношенията и ще има значителни последици за гражданите и предприятията в държавите — членки на ЕС-27, някои от които не могат да бъдат отстранени.

Поради това е важно своевременно да се предприемат необходимите действия и всички — граждани, предприятия, държави членки и институции на ЕС — да предприемат необходимите стъпки, за да бъдат готови, и да сведат до минимум отрицателното въздействие, което ще има оттеглянето.

Комисията приканва Европейския парламент и Съвета да предоставят приоритетно разглеждане на законодателните предложения, свързани с оттеглянето, така че актовете да могат да бъдат в сила към датата на оттегляне.

Комисията ще продължи своята работа по готовността и ще я засили като въпрос с най-голям приоритет. Тя е готово да се адаптира към развитието на преговорите, за да е възможно най-полезна на 27-те държави членки, техните граждани и предприятия. Тя ще направи преглед на ситуацията след Европейския съвет (член 50) през октомври 2018 г.

Примери на предизвикателства и действия по готовността в отделните сектори

Транспорт, включително авиацията — готовност за Брексит

В зависимост от вида транспорт (въздушен, автомобилен, железопътен, морски, вътрешен воден път) ЕС определя правила за безопасност, сигурност и достъп до пазара на ЕС. Тези правила обикновено създават различия между операторите от ЕС и операторите от трети държави и осигуряват достъп на тези, които отговарят на изискванията на ЕС.

Предприятията в областта на транспорта в ЕС следва внимателно да преценят дали промяната на статуса на Обединеното кралство от държава членка в трета държава ще повлияе на техните операции и следва да предприемат необходимите мерки за готовност.

Комисията публикува 10 известия, свързани с областта на транспорта (въздушен транспорт, авиационна безопасност, безопасност на въздухоплаването и морска сигурност, автомобилен транспорт, железопътен транспорт, квалификация на моряци, морски транспорт, защита на потребителите и права на пътниците, вътрешни водни пътища, промишлени продукти), в които ясно се посочват последиците от оттеглянето на Обединеното кралство от правната и регулаторна рамка на ЕС, например в областта на авиационната безопасност, при липсата на конкретно споразумение, като по този начин на заинтересованите страни се предоставя необходимата яснота относно изходния сценарий, към който те са посъветвани да се адаптират.

В близко бъдеще Комисията ще приеме две предложения за изменение на съществуващите регламенти, където промените ще бъдат необходими при всеки сценарий. Изменението на Регламента относно признаването на равнището на Съюза на организации, на които са възложени задължения във връзка с проверката и прегледа на кораби, ще повиши правната сигурност, ще гарантира непрекъснатост на стопанската дейност на засегнатите собственици на кораби и ще запази конкурентоспособността на знамената на държавите — членки на ЕС-27. Предложението за изменение на Регламента за създаване на Механизъм за свързване на Европа има за цел да се коригира положението след оттеглянето на Обединеното кралство, когато нейната транспортна инфраструктура вече няма да бъде разположена в Съюза, за да се осигури постоянна свързаност на мрежата на ЕС.

Митници — готовност за Брексит

Когато Обединеното кралство стане трета държава и при липсата на споразумение, в което се предвижда друго, митническите администрации в ЕС, т.е. националните митнически органи, ще трябва да прилагат правилата на ЕС както за износа, така и за вноса от Обединеното кралство. Това означава, че формалностите, които се прилагат понастоящем за търговията с държави извън ЕС, ще се прилагат, включително подаването на митнически декларации за превоз на стоки и свързаните с това проверки за осигуряване на съответствие. Ще трябва да се вземат предвид митата и данъците (по-специално ДДС и акцизите). Това контрастира с настоящата ситуация, в която такива формалности и такси не се прилагат на границите по отношение на търговията между

Обединеното кралство и останалата част от ЕС.

Митническите формалности имат последици за предприятията под формата на допълнителни изисквания по отношение на документацията и данните, за митниците във връзка с обработката и контрола, както и инфраструктурни изисквания и за предприятията, и за митниците, включително за ИТ и за физическата инфраструктура, за да се даде възможност за подходящ контрол въз основа на риска.

Всички заинтересовани страни следва да се подготвят за ситуация, в която пратките със стоки от и за Обединеното кралство ще подлежат на митнически режими и контрол.

Националните администрации започнаха подготовката за тази нова ситуация, по-специално чрез планиране на нови назначения.

От своя страна, Комисията разгледа внимателно настоящата правна рамка и нейното прилагане. Тя насочи усилията си и към сигнализиране на държавите членки за задълженията, произтичащи от правото на ЕС във връзка с търговията с трети държави, успоредно със своята дейност по публикуване на известия до заинтересованите страни. В държавите — членки на ЕС-27, бяха проведени технически семинари за повишаване на осведомеността и за откриване на проблеми, бяха проведени и дискусии с образувания, представляващи търговските интереси, по-специално чрез Контактната група на Комисията по въпросите на търговията.

Митническите органи на ЕС зависят в голяма степен от усъвършенствани и свързани информационни системи. Комисията започна процес, с който да се гарантира, че подходящите промени могат да бъдат направени както на равнището на ЕС, така и в държавите членки, за да се отрази промяната в статуса на Обединеното кралство.

И накрая, Комисията улеснява присъединяването на Обединеното кралство към Конвенцията за общ транзитен режим. Това ще бъде важна мярка за улесняване на търговията, която ще позволи стоките да се движат доста свободно под митнически надзор в различните юрисдикции и която е от особено значение за стоки, които се движат от една част на ЕС до друга през Обединеното кралство.

Финансови услуги — готовност за Брексит

През годините Обединеното кралство като цяло и Лондон, по-специално, се превърнаха във важен център за финансови услуги, също благодарение на единния пазар. Много оператори, включително от трети държави, са се установили в Обединеното кралство и работят в останалата част от единния пазар, въз основа на правата за упражняване на дейност по силата на един лиценз, заложен в законодателството на ЕС в областта на финансовите услуги.

Тези права за упражняване на дейност по силата на един лиценз ще престанат да съществуват след оттеглянето. Това означава, че предоставянето на финансови услуги от Обединеното кралство за ЕС-27 ще се регулира от режимите за трети държави в правото на ЕС и в националните правни рамки на съответната държава членка на клиентите от ЕС. Няма да има достъп до единния пазар. Операторите във всички сектори на финансовите услуги трябва да се подготвят за този сценарий, ако желаят да гарантират, че в настоящия им бизнес модел няма да има прекъсване и че ще бъдат в

състояние да продължат да обслужват своите клиенти. По отношение на договорите на този етап не изглежда да има проблем от общ характер, свързан с непрекъснатостта на договора, тъй като по принцип, дори след оттеглянето, изпълнението на съществуващите задължения може да продължи. Всеки вид договор обаче трябва да се разглежда отделно.

Комисията публикува осем известия в тази област. Европейските надзорни органи предоставиха подробни допълнителни насоки на националните компетентни органи и на участниците на пазара чрез поредица от становища. Комисията също така предложи изменения на някои от действащите разпоредби в областта на надзора, за да се съобрази с потенциалните последици за финансовата стабилност след оттеглянето на Обединеното кралство. Съзакондателите се насърчават да приемат тези предложения¹⁷ възможно най-бързо.

Предвид потенциалните последици за финансовата стабилност, беше създадена техническа работна група, председателствана съвместно от Английската централна банка и Европейската централна банка, която провежда редовни срещи с акцент върху управлението на риска в периода около 30 март 2019 г. в областта на финансовите услуги. Допълнителни органи участват в анализа по специфични въпроси. Групата ще докладва за работата си на Комисията и на отговорния орган в Обединеното кралство.

Безопасност на храните — готовност за Брексит

Когато Обединеното кралство стане трета държава и при липсата на споразумение, в което се предвижда друго, строгите правила на ЕС във връзка със санитарните и фитосанитарните условия (СФС) и проверките на животните, растенията и техните продукти ще се прилагат за Обединеното кралство като по отношение на всяка друга трета държава.

По отношение на вноса на животни, растения и техните продукти от Обединеното кралство в Европейския съюз ще се прилагат следните правила:

- Търговията може да се осъществи, след като бъдат установени санитарните и фитосанитарните условия за съответните продукти на хранително-вкусовата промишленост и съответните изисквания за сертифициране и контрол.
- Ще трябва да бъдат въведени физически инфраструктури, за да се позволи движението от всяко естество на живи животни и продукти от животински произход (включително храни от животински произход), както и преминаването на някои растения и растителни продукти през граничните инспекционни пунктове (ГИП) на морските пристанища, на летищата или на сушата, както се изисква от правилата на ЕС. Възможно е да се наложи увеличаване на капацитета на съществуващите пунктове, като ще са необходими също така нови пунктове.

Публикувани са 10 известия за повишаване на осведомеността на стопанските субекти.

¹⁷ COM (2017) 331 final и COM (2017) 536 final.

Също така беше организиран семинар на технически експерти с държавите — членки на ЕС-27, както и срещи със заинтересованите страни.

Фармацевтични продукти — готовност за Брексит

Фармацевтичното законодателство на ЕС изисква притежателят на разрешително за пускане на пазара на лекарство да бъде установен в ЕС. Освен това лекарствата, произвеждани в трета държава, се подлагат на специален контрол при вноса.

Титулярите на разрешения за пускане на пазара и участниците във веригата на доставки трябва да се подготвят за тази ситуация, по-специално като проверят дали в ЕС съществуват необходимите съоръжения за изпитване.

Службите на Комисията, в тясно сътрудничество с Европейската агенция по лекарствата, публикуваха известие и няколко допълнителни документи с въпроси и отговори, за да предоставят насоки. Освен това беше организиран семинар на технически експерти с държавите — членки на ЕС-27, както и срещи със заинтересованите страни. На последно място, Европейската агенция по лекарствата проведе проучване на критичните лекарствени продукти като част от по-широкото планиране на готовността си.

Лични данни — готовност за Брексит

Понастоящем личните данни могат да се движат свободно между държавите — членки на ЕС, когато се спазва ОРЗД (Общ регламент относно защитата на данните, Регламент (ЕС) 2016/679). След като законодателството на ЕС престане да се прилага за Обединеното кралство, прехвърлянето на лични данни от ЕС към Обединеното кралство ще продължи да бъде възможно, но то ще бъде предмет на специални условия, определени в правото на ЕС.

Поради това дружествата и органите на държавите членки, които понастоящем предават лични данни на Обединеното кралство, следва да имат предвид, че това ще стане „предаване“ на лични данни на трета държава, и да проучат дали то може да бъде разрешено съгласно съответните разпоредби на законодателството на ЕС. Ако равнището на защита на личните данни в Обединеното кралство е по същество равностойно на това в ЕС, Комисията ще приеме решение относно адекватното ниво на защита, което позволява предаване на лични данни на Обединеното кралство без ограничения. Това решение обаче може да бъде взето едва след като Обединеното кралство стане трета държава. Поради това дружествата следва да преценят дали при липса на решение относно адекватността са необходими мерки, за да се гарантира, че тези прехвърляния остават възможни. Органите за защита на данните в държавите членки следва да подпомагат дружествата в това начинание.

Професионална квалификация — готовност за Брексит

Правото на ЕС предвижда улеснено признаване на професионалната квалификация, придобита от граждани на ЕС в други държави — членки на ЕС.

Гражданите, притежаващи професионална квалификация, получена в Обединеното кралство, следва да преценят дали е препоръчително да получат признаване на професионална квалификация в ЕС-27, докато Обединеното кралство все още е държава членка.

Комисията публикува известие относно правилата на ЕС за регулираните професии и признаването на професионалната квалификация. Тя съветва по-специално гражданите на ЕС с професионална квалификация, придобита в Обединеното кралство преди Брексит, да се консултират със съответните национални органи относно необходимостта от признаване на квалификацията преди 30 март 2019 г.